

Titel: BREV TIL: Hans Jørgen Uldall FRA: Louis Hjelmslev (1947-08-27)

Citation: "BREV TIL: Hans Jørgen Uldall FRA: Louis Hjelmslev (1947-08-27)", i *Louis Hjelmslev og hans kreds*, s. 1. Onlineudgave fra Louis Hjelmslev og hans kreds: https://tekster.kb.dk/text/lh-texts-kapsel_034-shoot-workidacc-1992_0005_034_Uldall_0070.pdf (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Louis Hjelmslev og hans kreds

Ophavsret: Materialet kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge det til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

Kære Uldall, Imorgen tidlig rejser jeg til Sverige og Finland for 6 uger. Satan til lidt forslag i tiden, som der staar hos Herman Bang. Nu havde jeg endda saa bestemt haabet at skrive et glossematisk brev til dig - gud véd hvor mange gange tid- ligere i livet man nu har skrevet de ord. Imidlertid, tak for dit sidste af 20/6. Det glæder os at erfare om familiens trivsel i Asuncion de Paraguay saavel som i BA. Lad mig da, ligesom sidst inden rejsen til ^echoslova- kiet, skrive en lille beretning om almindelige ti .g, for dog at give et livstegn. Der er ogsaa et og andet, som fortjener at berettes. Turen til Tjcechoslovakiet var særdeles vellykket. Vibeke var med, og vi havde det dejligt; clouet var afgjort de slo- vakkiske bjerget Tatrabjergene gensaa jeg med fryd efter 23 tars 7 °S desuden var vi paa et sted der hedder Tur- cãansky^Sy&ty Martin, som er en videnskabens perle paa jorden. Kærnen i det er Matica Slovenska; som bekendt (hvilket jo al- "k"- betyder: som formodentlig ubekendt) har hvert slavisk land sin Matices, dvs nationale kulturinstitution; i Slovakiet har den 80.000 medlemmer og har derved tjent en formue (væsentlich paa trykning af populær litteratur paa slovakisk), og denne formue bruges nu udelukkende til rent videnskabelige formaal, heriblandt lingvistik. TSM er en lille by paa 10.000 indbyg-, gere, beliggende idyllisk paa en bred slette omkranset af bjerge med brusende bække, vandfald og herlig vin; her ligger den om- talte Matica med store bygninger, et mægtigt bibliotek, et pragt fuldt museum, komfortable forhold og rigelige midler til et herligt liv i den rene forskning omgivet af materielle goder. Da der kun sjældent kommer udlændinge, blev jeg modtaget med aabne arme af direktøren, som foreviste alle indvortes og ud- vortes herligheder, kørte os rundt i sin vogn i bjergene og skænkede mangt et lifligt bæger. Dér skal jeg; sgu snart paa studieophold. Men vogt dig, betingelsen er at man kan slovakisk eller i hvert fald cechisk. Bratislava var ogsaa storartet. Ogsaa det var en pilgrims- færd for mig efter de mange aars forløb. Vi blev indlogeret i fyrstesuiten paa Hotel Carlton og guddommeligt opvartet. Den nye Cercle linguistiaue de Bratislava, med Isacenko som iltert centrum (det er ham, 'der ifølge Roman Jakobson minder om dig, hvad jeg godt kan se, han er i hvert fald alle pengene værd), er en glimrende vaagen og fornøjelig klub, noget andet end eft:erllaand-en noget støvede do>do, i Pfcag, som vist har haft sine bedste dage. Jeg holdt foredrag begge steder, og betegnende er det, at i Prag formanden, Havranek, strax efter foredraget indledte diskussionen med at sige, at det, vi nu skulde se at finde ud af, var, hvad der er det pragske syns- punkt i modsætning til det københavnske, (Altsaa, gennem navle- bestirring maa man blive klar over sin egen sekteriske trot en køn videnskabelig aand; intet ondt om Havranek iøvrigt, personlig er han en perle, men alligevel ..) I Bratislava havde vi en overordentlig udbytterig, interessant og lang- varig diskussion, og der er - især hos Isacenko, men ogsaa hos nogle af de andre - dels stor forstaaelse for vore syns- punkter, dels en udpræget vilje til en uhildet og saglig hold- ningT+— Naa, jeg talep mest om Slovakiet? Vi var ogsaa i Prag

2

og Brno, og da jeg var officiel udsending havde jeg mange hverv og blev overalt modtaget med stor elskværdighed. Jeg kan stadig godt lide Cecherne; men Slovakkerne var oplevel- sen. Jeg kan hilse dig fra Trnka og Vachek, det er vist dine nærmeste bekendte, og de spurgte ogsaa tildig. Nuer den. purunge Skalicka jo ophøjet til professor i almen lingvistik ved Karls-universitetet; jeg finder det er fantastisk - ken- der du hans opera omnia? Han skriver een dag om chinesisk, den næste om bantu, saa om ungarsk, holder forelæsninger over suaheli og baskisk samt over almen semiologi, og efter min ringe mening er det altsammen rasende dilettantisk og ufærdigt; men han og Trnka er de store lys i Cerclen, foruden naturligvis Mukarovsky, der for resten, ogsaa spurgte til dig, men som er kronisk syg. De har jo haft meget haarde tider under besæt- teisen; men de har nu ogsaa paa anden maade tabt gejsten. U- lykken er at de har en tendens til at leve paa fortiden og at de stadig føler sig 8, om verdens centrum, og hvad der sker andre steder véd de ikke meget om; men de er jo ogsaa meget isolerede nu; amerikanske og engelske bøger kan de næsten ikke købe nogen af, og, parddoxalt nok, russiske bøger faar de ingen af. Bilers har jeg ikke indtryk af nogetiudpræget sovjet- diktat; landet er jo /ikke besat, og mit indtryk er at de fri- villigt har taget deres standpunkt, omend maaske for en ikke uvæsentlich del af opportunistiske grunde. Jeg tror meget kan ændre sig dernede i politisk henseende. Det var nu det. /løvrigt kommer jeg til at meddele dig, at Diderichsen, som ikke helmer før han har løst den glosse- matiske verdenngaade, har tvunget mig til at afholde kollokvier (daglange) paa min græsplæne midt i sommerferien for en un- drende skare, og forskellige synspunkter fremkom, som gjorde det yderst nærliggende for ^ mig at begynde at læse højt af dine gloss@ matiske breve til mig. linden b&ev, at jeg gav hele vores efterkrigs-videnskabelige korrespondance til mangfoldig- gørelse,, jpaa det at jorden maa vorde frugtbar i de mange sjæle; det har/ du forhaabentlig ikke noget imod. - De mennesker ar- bejder saadan, at de er nær ved at tage vejret fra mig, jeg, der aldrig har tid til at tænke paa glossematik. Jeg er jo altid ude at r/ejse, og naar jeg kommer hjem, venter her tusinde ting. De andre sidder bare og maser videre, og de er saamænd plus glossématieiens ^ue les glosséyaaticiens. Jeg venter at Jcomine hjem fra Sverige-Finland i midten af oktober. Nu skal jeg altsaa brush up my Finnish and Lapp, og iøvrigt gæste det, sojp vennen Zetterholm, en ensom struk- turalistisk stjerne i den Uppsalensiske ødemark, kalder "jung- grammatikkens faste borg i Norden". De er noget langt tilbage hist ovre. Men gode venner venter mig baade hist og her, og jeg er jo nu altsaa eengang blevet en commis-voyageur. B/ølgerne har gaaet højt i Rygaards alle paa det sidste. Sv.Smith har indforklaget Bering Liisberg for ministeriet, men BL er fclevet pure frikendt. Det var en haard een for Smith, og der er næppe tvivl om, at han nu af al magt

Louis Hjelmslev og hans kreds,

søger over til os; han staar allerede i lektionskatalogen som privatdocent. miler er der vist ingen store nyheder, c].et skulde da.være at Hendriksen er blevet professor i j&mfUrand.e sprakforskning med sanskrit i Uppsala. At vi har haft æn lahg typograf strejke, veid du vel; nu kommer vi i gang igen. Gid I nu fremdeles maa tumle jer godt hist ude paa pam- passletterne. Jeg holder mig nu nok yæsenhlig itife det lille Europa; det er et charmerende land. Din .'hengivne